

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การตั้งค่ารับและการทดสอบความคงสภาพของเจลผัก
คราดหัวเหวนเพื่อใช้ในช่องปาก

ผู้เขียน

นางสาวรสสุคนธ์ สุคนธประดิษฐ์

ปริญญา

เภสัชศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีเภสัชกรรม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. วัชรี	เนติสิงหะ	ประธานกรรมการ
รศ. สุพร	จารุณณี	กรรมการ
ผศ.ดร. สุนีย์	จันทร์สกาว	กรรมการ

บทคัดย่อ

ศึกษาการตั้งค่ารับเจลผักคราดหัวเหวนเพื่อใช้ในช่องปากโดยใช้ไฮดรอกซิเอทิลไฮคลูโลสเป็นสารก่อเจล รวมถึงผลของการใช้สารก่อเจลอื่นร่วมในตัวรับ เมื่อตัวรับมีความเข้มข้นของสารก่อเจลรวมเท่ากัน 4 เปอร์เซ็นต์ สังเกตคุณลักษณะและความคงสภาพของตัวรับที่เตรียมได้ໄດ้แก่ ลักษณะทั่วไป ค่า pH ความหนืด และ ประสิทธิภาพการเกาะติดเนื้อเยื่ออչุ่งประเมินโดยใช้ วิธีประยุกต์การวัดการเกาะติดอย่างง่ายด้วยการจับเวลาการจะเจล ออกจากเนื้อเยื่อ การประเมินความคงสภาพของตัวรับกระทำที่สภาวะเร่งด่วนการเก็บตัวรับที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส และ 45 องศาเซลเซียสสลับกันรวม 24 วัน

ผลการศึกษาพบว่าตัวรับที่มีสัดส่วนของไฮดรอกซิเอทิลไฮคลูโลสในปริมาณสูงจะเพิ่มค่า yiield stress (yield stress) ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการเกาะติดเนื้อเยื่อของตัวรับ เมื่อค่า yiield stress ของตัวรับอยู่ในช่วงระดับต่ำ ประสิทธิภาพการเกาะติดของตัวรับแปรผันตรงกับค่า yiield stress แต่ค่า yiield stress มีค่าสูงแล้วประสิทธิภาพการเกาะติดของตัวรับแปรผันกับค่า yiield stress นอกจากนี้ การมีสารก่อเจลชนิดอื่นอยู่ในตัวรับยังช่วยปรับปรุงให้ตัวรับมีคุณลักษณะที่ดีขึ้นและมีความหนืดที่คงสภาพดีกว่าการใช้สารก่อเจลเพียงชนิดเดียวในตัวรับ

ส่วนการศึกษาความคงสภาพของสารสกัดผักคราดหัวเหวนในตัวรับจะทำการตรวจสอบโกรณาโทแกรนพินพื้นที่มีของสารสกัด โดยใช้เครื่องมือโกรนาโทกราฟฟีของเหลวสมรรถนะสูงที่ความยาวคลื่น 240 นาโนเมตร

หลังจากทำการศึกษาความคงสภาพของคำรับเงลังผักกระดหัวแหวนพบว่า คำรับเงลที่
เหมาะสมคือคำรับเงลที่มีไชครอตซ์เอทิลเซตสูโลส 2 เปอร์เซ็นต์ร่วมกับสารก่อเจลชนิดอื่น 2
เปอร์เซ็นต์ โดยให้เจลที่มีคุณลักษณะที่ดี มีประสิทธิภาพการเกาะติดเนื้อเยื่อไก่เคียงกับลิโคเคน
เจล อีกทั้งยังมีความคงสภาพที่ดี ข้อมูลที่ได้นี้เป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาคำรับเงลผักกระดหัว
หัวแหวนเพื่อใช้ในช่องปากต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Formulation and Stability Evaluation of
Spilanthes acmella Murr. Buccal Gel

Author Miss Rossukon Sukonthapradis

Degree Master of Pharmacy
 (Pharmaceutical Technology)

Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Watcharee Netisingha	Chairperson
	Assoc. Prof. Suporn Jarumanee	Member
	Asst. Dr. Sunee Chansakaow	Member

ABSTRACT

Formulation of *Spilanthes acmella* Murr. buccal gel using hydroxyethylcellulose and other gelling agents at 4% total concentration was studied. Physical properties of the gels such as pH, viscosity and the buccal tissue adhesion, evaluated by simple gel washing time measurement, were observed. Accelerated stability evaluation was carried out by storing the gels at 4°C and 45°C alternately for 24 days.

It was found that the higher proportion of hydroxyethylcellulose in formulas tend to increase the yield stress which then affected the tissue adhesion efficiency of the gels. At the low yield stress values the adhesion time varied directly with the yield stress whereas at the high yield stress values the adhesion time varied inversely with the yield stress. In addition, the combination of gelling agents in the formulas improved the properties and viscosity stability of the gels.

The stability of *Spilanthes acmella* extract in the gels was studied using HPLC. The fingerprint was obtained at 240 nm.

The results of the stability studies showed that the proper gel formula was the one containing 2% HEC and 2% of other gelling agent. The gel obtained showed good physical properties, effective tissue adhesion similar to that of lidocaine gel and good stability. The study thus provides some useful informations for further development of *Spilanthes acmella* buccal gel.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright[©] by Chiang Mai University
All rights reserved